

" ...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ :

Başvuru kararının gerekçe bölümü aynen şöyledir :

"DELİLLER VE GEREKÇE : Celp edilip incelenen kamulaştırma evrakı, tebliğ belgesi ve tapu kaydından davanın süresinde olup tapu kaydının davacı adına olduğunu, yapılan keşif sonucu dosyaya ibraz edilen bilirkişi raporundan da dava konusu taşınmazın aynen kullanılması halinde 100.560.000.-TL. değer ifade edeceği anlaşılmıştır. Ancak son celsede davacı vekili taleplerinin büyük bir kısmının redde uğrama ihtimali karşısında mahkeme masraflarından keşif giderinin paylaşılması konusunda dayanak olan 3717 sayılı yasa ile değişik harçlar kanununun Anayasaya aykırılığını iddia ederek kendileri hakkında uygulanamayacağını savunmuş, ancak mahkeme heyeti için tahakkuk ettirilen keşif ücretinin yarısını ödemek istediklerini geri kalan yarısında sorumlu tutulamıyacaklarını belirtmiştir.

İlgili yasa maddesi yürürlükte olduğuna göre davacı taraf hakkında uygulanmaması mümkün değildir.

Bahsi geçen yasa maddesinin incelenmesinde ise;

Anayasamızın "kanunlar önünde eşitlik" başlığı altında düzenlenen 10. maddesine aykırı olduğu kanaatine varılmıştır.

Şöyleki; 492 sayılı Harçlar Kanunu'nun bir maddesinin yürürlükten kaldırılmasına dair 3717 sayılı Yasa'nın 2. maddesine 19.8.1991 tarihinde 449 sayılı KHK ile getirilen düzenlemede "Birinci fıkrada sayılanlardan Adli yargı Hakim ve Savcıları ile Adli yargıda görevli Yazışmaları Müdürü, Zabıtkatibi, Mübaşir, İcra Müdürü, İcra Müdür Yardımcısı ile diğer personele tahakkuku müteakip yol tazminatının 1/2'si ödenir. Yol tazminatının kesilen 1/2'si o yerdeki bir kamu bankasında açılan bir hesaba yatırılır. Bu hesaba yatırılan paraların % 10'u her ayın ilk haftası içinde Ankara'da bir kamu bankasında açtırılan Adalet Bakanlığı merkez hesabına gönderilir. Mahalli hesapta toplanan paraların arta kalanı o yargı çevresinde görevli Adli Yargı Hakim ve Savcıları ile Adli yargıda görevli Yazışmaları Müdürü, Zabıtkatibi, Mübaşir, İcra Müdürü, İcra Müdür Yardımcısı ile diğer personeline (Ceza infaz kurumu personeli hariç) ayda bir eşit miktarı da ödenir

Adalet Bakanlığı merkez hesabına gönderilen paralardan Adalet Bakanlığı merkez teşkilatının HAKİM ve SAVCI DIŞINDAKİ personeline Adalet Bakanlığınca belirlenen miktar ve esaslar dahilinde üç ayda bir ödeme yapılır

Hazine Avukatı veya Devlet davalarını takibe yetkili kişiye ödenecek yol tazminatının tahakkuku müteakip % 85'i ödenir. Yol tazminatı da kesilen % 15'i emanet hesabına alınarak o il ve ilçede muhakemat hizmetlerinde görev yapan raporlu, şef ve memurlara ayda bir eşit olarak ödenir"

Bu hükümlerle;

1- Adli Yargı Hakim-Savcıları ve personeli ile idari yargı, Askeri Yargı ve Devlet Güvenlik Mahkemeleri, Hakim- Savcıları ve personeline yol tazminatı ödeme miktar ve yöntemi konusunda ayırım getirilmektedir.

2- Adli yargının mahkemelerinde görevli Hakim ve Savcılar ile Adalet Bakanlığı merkez teşkilatında görevli Hakim ve Savcılar arasında aynı ayırım yapılmaktadır.

3- Yargı bir bütün olduğuna göre adli yargı mensupları ve diğer yargı mensupları ile Hazine avukatı ve diğer personel arasında da ayırım yapılmıştır.

Diğer yargı organlarında görevli Hakim-Savcı ve personele yol tazminatının tamamı ödenirken adli yargıda görevli olanlara yarısının ödenmesi,

Ayrıca Adalet Bakanlığı merkez hesabına yatırılan paranın paylaştırılmasında da burada görevli Hakim ve Savcılarının bunun dışında tutulması, Anayasamızın 10 uncu maddesinde düzenlenen eşitlik ilkesiyle bağdaşır nitelikte değildir.

Adalet Bakanlığının bu hususu düzenlerken adli yargıda çok keşif yapanlar ile az veya hiç keşif ücreti almayanlar arasında bir adalet sağlama düşüncesiyle hareket ettiği kanısındayız. Ancak adli yargı hakim ve savcılar ile adalet personelinin ekonomik durumlarının bu şekilde düzeltilemeyeceği açık olduğu gibi, bu tür mülahazalarında yasaları Anayasa'ya uygun hale getiremeyeceği açıktır.

Ayrıca personel arasında denge sağlama uğruna yargılama görevini yapanlara ödenenden fazla bir masrafında taraflara yükletilmesinde ne derece hakkaniyette uygun olacağı hususu çok tartışma götürür bir niteliktedir.

Bu durumlar karşısında 3717 sayılı Yasa'nın 2. maddesinin yukarıda tırnak içerisinde değinilen fıkralarının Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının kanun önünde eşitlik ilkesini düzenleyen 10. maddesine aykırı bulunduğundan bu konuda iptal istemiyle Anayasa Mahkemesine başvurulması ve bu hususun bekletici mesele sayılması, dolayısıyla yargılamanın durdurulması kararı vermek gerekeceği vijdani kanaatine varılmıştır.

HÜKÜM: Yukarıda izahı yapılan gerekçeye göre;

1- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 152 nci maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak 3717 sayılı Yasa'nın 2 nci maddesinin yukarıda deliller ve gerekçe kısmında tırnak içerisinde belirtilen fıkralarının Anayasamızın 10. maddesine aykırı olması nedeniyle iptal istemiyle Anayasa Mahkemesine başvurulmasına karar verilmiştir.""